

Henk van den Brink: 'Met meer budget was ik waarschijnlijk ingekakt'

FOTY-genomineerde werd innovatief door besparingen

Al jaren legt sportveldbeheerder Henk van den Brink prima velden neer, ondanks het feit dat er steeds minder geld beschikbaar is. Het werk is daardoor telkens veranderd: hij maakt slim gebruik van oude machines, manuren en kansen. Zo krikt hij de kwaliteit van de velden op door de verhuur van velden aan buitenlandse topclubs, waarbij aanpalende hotels aan het extra onderhoud meebetalen. Het verhaal van een fieldmanager die al 25 jaar met veel vakmanschap het hoofd boven water weet te houden.

Auteur: Santi Raats

‘Ik ben een echte praktijkman. En een echte gemeenteman’, vervolgt Henk van den Brink resoluut na zijn observatie dat er aan de FOTY-verkiezing verschillende typen fieldmanagers deelnemen. In zijn jonge jaren was Van den Brink auto(schade)monteur. Bij toeval maakte hij de switch naar sportvelden. ‘Ik spar dan ook nog regelmatig met de gemeentegarage. Ook op het gebied van veldonderhoud ben ik praktisch. De holer cutter is mijn grootste vriend, daar haal ik veel informatie uit. De velden vertellen me wat te doen; elk veld is elk jaar anders. Ik probeer zo vaak mogelijk op de velden te komen. Dit resulteert in de zomer in vijftig procent binnen en vijftig procent buiten. In de winter ben ik wel voor het grootste gedeelte binnen. Daarnaast heb ik ook een deel van het maaien en bladruimen in het openbaar groen en het schoonhouden van de fietspaden onder mijn hoede.’

25 jaar in dienst

De uitvoerder is al 25 jaar in dienst bij de gemeente Renkum en is werkzaam vanaf de gemeentewerf. Hij stuurt twee gemeentemedewerkers aan en drie medewerkers van de sociale werkvoorziening Permar. Hij heeft het beheer over vier sportparken, waarop 28 velden liggen. Twee parken zijn geprivatiseerd. In die tijd heeft Van den Brink veel meegemaakt. Het opvallendste is toch wel dat sinds de jaren negentig de budgetten steeds meer onder druk zijn komen te staan. ‘Er is nu nog 35 procent van het oorspronkelijke budget over en zelfs dit budget staat nog onder druk.’ Maar ook

‘Er is nu nog 35 procent van het oorspronkelijke budget over en zelfs dit budget staat nog onder druk’

privatisering ligt op de loer. Tot die tijd is er de uitdaging om met de lagere budgetten om te gaan. De politiek heeft het onderhoud op het niveau van een zes gelegd. Van den Brink vindt dat niet altijd even leuk, maar is daardoor des te strijdvaardiger: ‘Niemand krijgt ons eronder’, zegt hij standvastig tegen vakblad Fieldmanager. ‘Eigenlijk hebben we te weinig budget voor de sportvelden, maar door slim te werken, zoals door de verhuur van velden voor trainingskampen aan binnen- en buitenlandse topclubs – via hotels die hiervoor mee investeren in het onderhoud – lukt het nét om de gewenste kwaliteit te behouden.’

Slim leren werken

Van den Brink heeft ook de verantwoordelijkheid voor een deel van het maaiwerk in het openbaar groen, alhoewel het takenpakket van de buitendienst op dat vlak is geslonken. ‘In de jaren vijftig en zestig zijn de sportparken onderhoudsintensief aangelegd; er waren windsingels van wel vijf tot zeven rijen dik, de taluds van de trapsgewijs aangelegde velden waren allemaal ingeplant’, geeft hij als voorbeeld. ‘Inmiddels hebben we groen en heesters vervangen door gras en hebben de sportparken zo min mogelijk verhardingen. We zijn anders gaan werken, minder gaan bemesten, meer gaan monitoren, en we hebben oude machines die nog in de schuur stonden aan de moderne tijd aangepast om geld te besparen. Zo hebben we een messenprikrol die we vroeger met de hand omhoog moesten doen, opgeknapt en met een hydraulische topstang uitgevoerd om deze vanuit de trekker te kunnen bedienen. We hebben ook onze wals, sleeprekken en kunstmeststrooier omgebouwd voor de taak die ze nu moeten verrichten. Een voorbeeld is dat we een licht sleeprekje met betonijzer geschikt hebben gemaakt om de pierhoopjes mee weg te werken achter de Kubota. Een oude beluchter met holle pennen moet nog met de hand bediend worden, maar die willen we ook gaan aanpassen zodat hij achter de trekker kan. Ook zijn we weer zelf gaan maaien (dat was uitbesteed). Voor het maaien van grote stukken hebben we een Spearhead en ook is er een Toro-zitmaaier. Verder hebben we nog een trekker en twee Kubota’s.’

‘Zelf doen is beter’

Terwijl veel gemeenten tegenwoordig heil zien in het uitbesteden van onderhoud van groen en sportvelden, is Van den Brink een voorstander van zo veel mogelijk zelf doen. ‘Natuurlijk is een aannemer goedkoper uit, doordat hij niet de overhead van de gemeente heeft. Maar wij kunnen bewerkingen uitstellen of naar voren halen en ook

doen wij meer dan alleen de taken uit het bestek. Zo worden wij ook ingezet bij het maaien van de gazons en bij hekwerkproblemen.’

Motiveren

Van den Brink komt over als een bezorgde, hardwerkende vader die de zaken op orde wil hebben. Zijn ‘kroost’, de buitendienstmedewerkers, probeert hij in deze pittige tijden uit te leggen hoe de zaken er vanuit de politiek voor staan en tegelijkertijd aan te moedigen om alles te blijven geven wat ze hebben. ‘Onderhoud is ons product! De lastige klussen doen we samen. Ik heb geen uren toezicht, want die zijn ingecalculleerd; anders komen we er helemaal niet meer uit. Maar al had ik die wel gehad, mijn redenatie is dat ik ook toezicht kan houden als ik meewerk met de jongens. Dat doe ik dan ook.’ Van den Brinks werkweek bestaat officieel uit 36 uur, maar hij werkt regelmatig 50 uur of meer in drukke periodes. De mate van drukte hangt voor een groot gedeelte af van de zomerverhuur van sportvelden aan topvoetbalteams, die van heinde en verre komen om te trainen in Renkum.

Veldverhuur in de zomer

‘Ik was in 1996 de initiator van de veldverhuur’, legt Van den Brink uit. ‘Een adviesbureau had toen voor de gemeente berekend dat de dekkingsgraad van de velden te laag was. Daardoor moest de huur van de clubs worden verdubbeld. Dat leek me geen goede optie. Ik was al in contact gekomen met de jeugdherberg in Doorwerth en Hotel De Bilderberg, die allebei in de buurt van een sportcomplex liggen. Het plan was dat deze partijen mee zouden betalen aan het onderhoud van de sportvelden die verhuurd worden in de zomer. De laatste jaren is dit booming business geworden.’ In de jeugdherberg verblijven vaak amateurverenigingen en in het hotel logeren topclubs. De elftallen trainen op de velden ernaast. Ze komen uit de hele wereld, zoals uit Engeland, Roemenië, Bulgarije, Scandinavië, Turkije, Griekenland, Spanje en Qatar. Deze zomer hebben we o.a. Trabzonspor, Osmanlispor en Genclerbirligi uit Turkije en Panathinaikos uit Griekenland, maar ook Utrecht en Heerenveen.

Hoge kwaliteit velden in de zomer

Van den Brink en zijn team weten elk jaar weer huzarenstukjes af te leveren voor de clubs die in de zomer komen trainen. ‘Voor deze clubs is de kwaliteit van de velden leidend om te komen trainen. Het punt is alleen dat, wanneer de tussenpersonen van die clubs de velden komen beoordelen in april of mei, de velden er het slechtste bij liggen. We toveren de velden in korte tijd om in mooie dichte matten. Ze moeten in de zomerperiode minimaal

een acht zijn. Voor FC Utrecht hebben we onlangs in vier weken tijd een kunststukje afgeleverd op twee velden. De tussenpersonen weten intussen dat de aanblik van de velden in april of mei niets zegt: ze hebben in voorgaande jaren al ervaren dat het wel goed komt met de velden.'

Hotels bekostigen extra onderhoud

De preparatie voor de zomerbespeling tot een acht heeft voordelen voor het speelseizoen. 'Nadat de clubs in de zomer gestopt zijn, hebben de gespeelde velden nog steeds een kwaliteit van minimaal een zeven. Die kwaliteit nemen we dan mooi mee het seizoen in. De inspanningen die we elk jaar leveren, loont, want uiteindelijk kost het onderhoud ons minder', aldus Van den Brink. Over de centjes vertelt hij: 'De investeringen voor de zomer zijn budgetoverstijgend. Voorheen lag het risico van de preparatie bij de gemeente en dan keken we vervolgens of we de velden verhuurden. De jeugdherberg en Stayokay betaalden alleen mee aan het onderhoud wanneer de velden werden verhuurd. Tegenwoordig loopt de zomerverhuur dusdanig goed, dat we de partijen vooraf een onderhoudsrekening sturen die wordt verrekend met de huurpenningen. De hotels betalen per training een bedrag aan huur, want de veldbelasting is ook per training. In totaal komt inmiddels zo'n 31 procent van onze inkomsten van de hotels. De rest komt van scholen en amateurverenigingen. Wij zaaien daarvan door, vertidrainen en bemesten, en de doelgebieden worden dichtgelegd met blokszoden.'

De gemeente verdient er niet op, in de eerste plaats omdat zij niet mag verdienen. 'In het totale plaatje hebben we wat financiële spin-off, maar andere velden zijn weer een zesje.'

Minimale chemie

Van den Brink nam een paar jaar geleden deel aan een discussie die vakblad Fieldmanager had georganiseerd onder sportveldbranchepartijen over chemievrij beheer. De algemeen getrokken conclusie van de aanwezigen was dat chemievrij beheer niet haalbaar is. Renkum is daarvan een voorbeeld. In de jaren negentig kondigde de gemeente aan dat zij geen chemie meer zou gebruiken in het openbaar groen en op de sportvelden. Met name gold dit voor verhardingen, want voor de in totaal 28 sportvelden was dit niet haalbaar. Voor de verharding ging Renkum over op wegborstelen, wegstomen en wegbranden van het onkruid, maar deze methoden bleken te arbeidsintensief en te duur. 'In mijn beleving is er nog geen methode gevonden die even effectief is als het bestrijden met chemie', was destijds Van den Brinks eendoordeel over onkruidbestrijding op verhardingen. Op de sportvelden werd minder chemie toegepast. 'We tamponneerden sponsstokken met Brabant Mix op de paardenbloem en weegbree, maar ook dit kostte te veel tijd en mankracht. Door het beperkte budget kunnen we de sportvelden met de alternatieve methoden niet helemaal onkruidvrij houden. Zeker aangezien wij aan de rand van een natuurgebied zitten, waaruit de zaden komen overwaaien. Nu passen we in het uiterste geval

Primestar toe in juni en juli', vertelt de sportveldbeheerder. 'In 2009/2010 zijn we noodgedwongen voor een deel weer teruggegaan naar chemie op verharding in het openbaar groen. In 2013 is chemie teruggekeerd in de gemeente, behalve in de waterwingebieden. Op de sportvelden passen we chemie minimaal toe als laatste redmiddel en accepteren we hier en daar onkruid. We passen het beheer aan door een keer niet te beregenen, korter te maaien, de inzet van de Fieldtopmaker tegen straatgras, extra bemesting om de concurrentiepositie van het gras te verbeteren. Een voordeel van eigen onderhoud is dat we zelf bepalen hoeveel, wat en wanneer we waar strooien.'

Toekomstige privatisering

Het college van Renkum heeft de intentie om het onderhoud bij de clubs zelf neer te leggen in de toekomst. Het is nog onzeker of en wanneer dit daadwerkelijk gebeurt. Henk van den Brink en zijn team moeten dagelijks met die onzekerheid leven. Van den Brink werkt er niet minder hard om; integendeel. 'Ik heb door de jaren heen geleerd met het kaasschaafbeleid om te gaan en niet bij de pakken neer te zitten, maar juist het bijltje op te pakken. Ik ben ook niet bang om veranderingen door te voeren. Tools zoals meststoffen, graszoden, machines zijn constant onderhevig aan innovatie. Het is belangrijk om daarin mee te gaan om winst te kunnen behalen. Innovaties, de manier van werken van ons team en onze werkinstelling zijn manieren om meer resultaat met minder geld te behalen. Met meer budget was ik waarschijnlijk ingekakt, of in ieder geval minder uitgedaagd om te werken zoals we nu doen. Nu ga ik elke dag met een glimlach aan het werk. Ik heb een beetje roering in de tent nodig.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-5467